

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
APLINKOS APSAUGOS KOMITETAS**

**PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA
DĖL MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2284**

2023-06-28 Nr. 107-P-23
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: komiteto pirmininkė Aistė Gedvilienė, komiteto nariai: Kasparas Adomaitis, Aidas Gedvilas, Ligita Girskienė, Petras Gražulis, Linas Jonauskas, Tomas Tomilinas, Justinas Urbanavičius, Romualdas Vaitkus, Andrius Vyšniauskas (pavadojantis Agnė Bilotaitę); komiteto biuro darbuotojai: vedėja Birutė Pūtienė, patarėjai: Rasa Liucija Matusevičiūtė, Jolita Jakučionytė, Aistrida Latvėnė, Audrius Želvys, padėjėja Vida Katinaitė;

kviestieji asmenys: Aplinkos ministerijos Atliekų grupės patarėja Greta Česnaitytė, VŠĮ „Žalioji taškas“ atstovas Robertas Dauskurtas, VŠĮ „Žiedinė ekonomika“ atstovas Domantas Tracevičius, Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento ekspertė Elana Astramovič.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, patarimai, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30				Projekto 1 straipsniu Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 6 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad mokesčio mokėtojai būtų atleidžiami nuo	Pritarti iš dalies	Neatsižvelgus į pirmą ir antrą pasiūlymus, pritarta trečiajam pasiūlymui ir

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga – plastikas), PET pakuočių atliekomis už tą pripildytų pakuočių <u>kiekį, kuris buvo perdirbtas</u>. Norėdami pasinaudoti šia mokesčio lengvata, mokesčio mokėtojai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi turėti dokumentus, patvirtinančius gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo kiekio įvykdymą. Siūloma nuostata diskutuotina keliais aspektais.</p> <p>Pirma, atsižvelgus į projektą siūlomą pakeitimą, nėra aiškus jo santykis su keičiamo įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateiktu Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties apibrėžimu – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas tam tikrų gaminių ar pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) <u>perdirbimo kiekis</u>, išreiškiamas procentais nuo mokesčio mokėtojo per mokestinį laikotarpį Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekto tam tikrų gaminių ar pakuočių kiekio. Svarstyta, ar projektu siūlomas pakeitimas iš esmės nepatenka po šiuo apibrėžimu.</p> <p>Antra, projekto aiškinamajame rašte nurodyta „Šiuo metu galiojančios plastikinių pakuočių perdirbimo užduotys nepakankamai skatina plastiko perdirbimo proceso vystymąsi. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1168 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 7 d. nutarimo Nr. 548 redakcija) patvirtintose Gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotyse nurodyta, kad 2022 m. plastikinių pakuočių perdirbimo užduotis lygi 55 proc. <...>. Šiuo metu, pasiekti nustatytą plastiko pakuočių perdirbimo tikslą gamintojams ir (ar) importuotojams nėra sudėtinga, nes užduotis įgyvendinama perdirbant tik, pavyzdžiui, antrinę ir</p>		<p>siūloma papildyti projektą 2 straipsniu, keičiančiu įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir išdėstyti taip: „2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„6) Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekta pripildytų pakuočių kiekį, kuris mažinamas proporcingai įvykdytai pakuočių, išskyrus plastikines ir PET, atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai, perdirbtam plastikinių, PET pakuočių atliekų kiekiui, dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 4 priede, ir indeksavimo koeficiento;“</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>tretinę pakuotes (naudojamas produktų papildomam pakavimui) bei PET (polietileno tereftalato) butelius, surenkamus per taromatų sistemą, o didelio poreikio perdirbti plastikines pakuotes, surinktas rūšiavimo konteineriuose, nebelieka“. Pastebėtina, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 26 straipsnio 4 dalies 4 ir 5 punktuose yra numatyta, kad Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane, planuojant atliekų tvarkymo įrenginių plėtrą ir pajėgumus, turi būti vadovaujama šiais kriterijais: „4) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. bent <u>65 procentai</u> visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama; 5) ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. bent 70 procentų visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama“. Taigi laipsniškas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių didėjimas jau yra numatytas Atliekų tvarkymo įstatyme, be to, šiame įstatyme yra apibrėžta tik minimali užduoties riba, kuri turi būti pasiekta. Atsižvelgus į tai, svarstyta, ar projektu siūlomas pakeitimas nėra perteklinis, galbūt reikėtų pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1168 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 7 d. nutarimo Nr. 548 redakcija) patvirtintose Gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotyse nurodytas plastikinių pakuočių perdirbimo užduotis.</p> <p>Trečia, neatsižvelgus į ankstesnes pastabas, atitinkamai turėtų būti keičiamas ir keičiamo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6 punktas.</p>		
2	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30				Keičiamo įstatymo 4 priede yra numatyti tarifai už aplinkos teršimą tam tikromis pakuotėmis. Atkreiptinas dėmesys, kad šiame priede yra įtvirtintas konkretus tarifas už kombinuotas pakuotes, tačiau jis nėra skirstomas priklausomai nuo juose	Pritarti iš dalies	Tikslinti atsižvelgiant į Vyriausybės išvadą.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę								
		str.	str. d.	p.											
					vyraujančios medžiagos. Tuo tarpu projektu siūloma išskirti kombinuotas pakuotes, kuriose vyraujanti medžiaga būtų plastikas. Pastebėtina, kad nei iš projekto, nei iš jo aiškinamojo rašto nėra aišku, kas būtų laikoma tokia kombinuota pakuote, kuriose vyraujanti medžiaga būtų plastikas, taip pat pastebėtina, kad projekto rengėjai nesiūlo kartu keisti ir keičiamo įstatymo 4 priede numatyto tarifo, priklausomai nuo kombinuotoje pakuotėje vyraujančios medžiagos. Atsižvelgus į tai, projektas koreguotinas.		<p>Papildyti projektą 3 straipsniu:</p> <p>„3 straipsnis. 4 priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti 4 priedo 2 ir 3 pastraipas ir jas išdėstyti taip:</p> <p>”</p> <table border="1"> <tr> <td>Plastikinė pakuotė</td> <td>618</td> <td>618 520</td> <td>875</td> </tr> <tr> <td>PET (polietileno tereftalatas) pakuotė</td> <td>618</td> <td>618 520</td> <td>875</td> </tr> </table> <p>“</p>	Plastikinė pakuotė	618	618 520	875	PET (polietileno tereftalatas) pakuotė	618	618 520	875
Plastikinė pakuotė	618	618 520	875												
PET (polietileno tereftalatas) pakuotė	618	618 520	875												
3	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30	2			Projekto 2 straipsnis pildytinas nuostatomis dėl įstatymo taikymo apskaičiuojant ir deklaruojant tam tikrų metų mokesčio laikotarpio mokestį už aplinkos teršimą, atitinkamai pakoreguojant ir 2 straipsnio pavadinimą.	Pritarti	<p>Pakeisti projekto 2 str. ir išdėstyti jį taip:</p> <p>„24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas</p> <p>1. Šis įstatymas įsigalioja 20242025 m. sausio 1 d.</p> <p>2. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių mokesčių laikotarpių mokestį už aplinkos teršimą.“</p>								
4	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30				Atsižvelgus į Atliekų tvarkymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalį, pagal kurią Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą, bei į Biudžeto sandaros įstatymo 17 straipsnio 2 dalies nuostatas, jog trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų	Pritarti	2023-06-01 gauta LRV išvada.								

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės programa, Lietuvos stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija <...> manytina, kad turėtų būti gauta Vyriausybės, kaip biudžeto planuotojos, nuomonė dėl siūlomo teisinio reguliavimo.		
5	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30				Atsižvelgus į projektu siūlomus pakeitimus, atitinkamai turėtų būti keičiami ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas, Atliekų tvarkymo įstatymas bei Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas.	Pritarti iš dalies	2023-06-15 užregistruoti lydinieji projektai: Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 321 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2915, Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų įstatymo Nr. IX-517 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2916.
6	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2022-11-30				Atsižvelgus į tai, kad 2028 m. sausio 1 d. įsigalios nauja keičiamo įstatymo 6 straipsnio redakcija, kartu su projektu turėtų būti teikiamas ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.	Pritarti	2023-06-15 užregistruotas lydintysis Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VII-1883 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2914.

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1	UAB „Optimus Monitus“ 2022-11-24				<p>Įstatymo projekte rašoma „Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių (išskyrus plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga – plastikas), PET) atliekomis už tą gaminių ar pripildytų pakuočių kiekį, kuris proporcingas įvykdytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga – plastikas) [...]“</p> <p>Norime atkreipti dėmesį, kad po pakuočių kodų pakeitimų neliko kombinuotos pakuotės su vyraujančia medžiaga išskyrimo, gamintojų/importuotojų vykdomoje GPAIS pakuočių apskaitoje yra nurodoma tik kombinuota pakuotė be vyraujančios medžiagos. Todėl kyla klausimas, kaip būtų taikoma projekte nustatyta išimtis kombinuotos, būtent su vyraujančiu plastikų, pakuotės perdirbimo užduoties įvykdymui, jei ji atskirai neapskaitoma.</p> <p>Siūlome palikti tiesiog kombinuotos pakuotės sąvoką, nedetalizuojant vyraujančių medžiagų.</p>	Pritarti iš dalies	Tikslinti projektą atsižvelgiant į Vyriausybės išvadą.
2	VšĮ „Žiedinė ekonomika“ 2023-01-22	1			<p>VšĮ „Žiedinė ekonomika“ išnagrinėjusi mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio keitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2284 (toliau - Projektas) ir atsižvelgdama į milžinišką vienkartinį pakuočių daromą žalą aplinkai bei klimatui, teikia pasiūlymus Projektui. Šie pasiūlymai yra grindžiami nepaliojančiais augančiais vienkartinės pakuotės kiekiais, jų daroma žala aplinkai bei klimatui ir rinkoje esančiomis bei lengvai prieinamomis alternatyvomis – daugkartinėmis pakuotėmis.</p>	Nepritarti	Apmokestinimo tvarkos keitimas visoms pakuotėms (ne tik toms, už kurias mokamas nuosavas išteklius) bei gaminiams, kai mokeskis skaičiuojamas už tą kiekį rinkai patiektų gaminių ir pakuočių, koks nebuvo perdirbtas, būtų didžiulė

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>Siūlome tokius Projekto pakeitimus:</p> <p>1. Pakeisti Projekto 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„4. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis už tą gaminių ar pripildytų pakuočių kiekį, kuris yra perdirbtas. Norėdami pasinaudoti šia mokesčio lengvata, mokesčio mokėtojai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi turėti dokumentus, patvirtinančius perdirbtą kiekį.”</p> <p>Toks pakeitimas paskatins ne tik didesnę visų pakuočių perdirbimą bet ir jų pakeitimą daugkartinėmis.</p> <p>Pabrėžiame, kad gaminių ir (ar) pakuočių naudojimas energijai gauti prieštarauja žiedinės ekonomikos principams ir kliudo užsibrėžtoms pakartotiniam naudojimui paruošiamų ir perdirbimų komunalinių atliekų kiekiu užduotims¹. Nuo 2020 metų taikoma pakartotiniam naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekio užduotis vis dar nėra įgyvendinta.</p>		<p>finansinė našta ūkio subjektams.</p> <p>Be to, direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų 6 straipsnyje iki 2024 m. numatyti pakuočių atliekų tvarkymo tikslai ne tik kokia procentinė dalis visų pakuočių turėtų būti perdirbama (mažiausiai 55 % ir daugiausia 80 %), bet ir kokia dalis visų pakuočių turėtų būti panaudojama arba sudeginama atliekų deginimo įrenginiuose su energijos gavyba (mažiausiai 60 % pakuotės atliekų svorio); taip pat numatyti perdirbimo tikslai 5 medžiagų rūšių pakuotėms – stiklo, plastiko, popieriaus ir kartono, metalo, medienos.</p> <p>Kadangi žiedinės ekonomikos paketu pakeistoje direktyvoje 94/62/EB nuo 2025 m. numatyti tik perdirbimo tikslai, atitinkamai ir Vyriausybės nutarime Nr. 1168 numatyta, kad pakuotėms nuo 2025 m. bus</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
							taikomos tik perdirbimo užduotys.
3	VšĮ „Žalioji taškas“ 2023-01-23				<p>VšĮ „Žalioji taškas“ palaiko Projekto rengėjų nurodomą siekį sudaryti paskatas sparčiai didinti plastikinių pakuočių perdirbimą, mažinti mokamą įnašą ES už neperdirbto plastiko kiekį.</p> <p>Tačiau atkreipia Jūsų dėmesį į tai, kad valstybė turėtų nuosekliai formuoti politiką, pagal kurią yra planuojamas verslas ir jo plėtra, tame tarpe ir nustatydamas reikalavimus Pakuočių atliekų tvarkymui, į kuriuos atsižvelgiant verslas priima atitinkamus sprendimus.</p> <p>Pvz., 2020 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-31581 valstybė diferencijavo Mokesčio perdirbamosiomis ir neperdirbamosiomis pakuotėmis tarifus, nustatant, kad neperdirbamosios pakuotės bus atskirai deklaruojamos ir apmokestinamos. Apskaičiuojant Mokesčio už neperdirbamąsias pakuotes sumą, vertinama, ar įvykdyta joms nustatyta panaudojimo energijai gauti užduotis – iš naudojimo užduoties dydžio atėmus perdirbimo užduoties dydį. Skatinant gamintojus ir importuotojus (toliau tekste GI) rinkai tiekti perdirbamąją pakuotę, naudojimo užduotis neperdirbamai pakuotei nuo 2025 m. nebebus taikoma, tad ir taip GI turės mokėti Mokestį už neperdirbamąją pakuotę.</p> <p>Taip pat norime pažymėti, kad įstatymais neturėtų būti keliami nepasiekiami tikslai.</p> <p>Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros skelbiamais plastikinės pakuotės atliekų tvarkymo duomenimis², šalyje 2021 m. buvo sutvarkyta 62,7%, o panaudota 58,3% šios pakuotės atliekų nuo į rinką pateikto kiekio. Taigi, duomenys</p>	Pritarti iš dalies	Tikslinti projektą atsižvelgiant į Vyriausybės išvadą.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>dar kartą parodo, kad GI objektyviai negalės sutvarkyti visų pateiktų į rinką pakuočių atliekų, todėl nepagrįstai Projekto autoriai teigia, kad šiuo metu pasiekti nustatytą plastiko pakuočių perdirbimo tikslą GI nėra sudėtinga.</p> <p>VšĮ „Žalioji taškas“ palaiko Seimo Teisės departamento pastabas, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 26 straipsnio 4 dalies 4 ir 5 punktuose yra numatyta, jog Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane, planuojant atliekų tvarkymo įrenginių plėtrą ir pajėgumus, turi būti vadovaujama šiais kriterijais: „4) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. bent 65 procentai visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama; 5) ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. bent 70 procentų visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama“. Taigi laipsniškas pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių didėjimas jau yra numatytas Atliekų tvarkymo įstatyme, be to, šiame įstatyme yra apibrėžta tik minimali užduoties riba, kuri turi būti pasiekta. <...> Keičiamo įstatymo 4 priede yra numatyti tarifai už aplinkos teršimą tam tikromis pakuotėmis.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiame priede yra įtvirtintas konkretus tarifas už kombinuotas pakuotes, tačiau jis nėra skirstomas priklausomai nuo juose vyraujančios medžiagos. Tuo tarpu projektu siūloma išskirti kombinuotas pakuotes, kuriose vyraujanti medžiaga būtų plastikas. Pastebėtina, kad nei iš projekto, nei iš jo aiškinamojo rašto nėra aišku, kas būtų laikoma tokia kombinuota pakuote, kuriose vyraujanti medžiaga būtų plastikas, taip pat pastebėtina, kad projekto rengėjai nesiūlo kartu keisti ir keičiamo įstatymo 4 priede numatyto tarifo, priklausomai nuo kombinuotoje pakuotėje vyraujančios medžiagos“.</p>		

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai: negauta

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023-05-31					<p>Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. SV-S-758 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.4 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:</p> <p>Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2284 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau pasiūlyti Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:</p> <p>1. Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priede įtvirtinti mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis (toliau – mokestis) tarifai pagal Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekėtų pripildytų pakuočių (toliau – pakuotės) rūšį. Nuo 2022 m. mokesčio tarifo dydis diferencijuotas pagal pakuočių perdirbamumą (perdirbamosios ir neperdirbamosios pakuotės). Nuo 2022 m. plastikinėms perdirbamosioms vienkartinėms pakuotėms nustatytas 618 Eur/t, o plastikinėms neperdirbamosioms vienkartinėms pakuotėms – 875 Eur/t mokesčio tarifas. Tokie patys tarifai nustatyti ir polietileno tereftalato (toliau – PET) pakuotėms. Kombinuotosioms perdirbamosioms vienkartinėms pakuotėms nustatytas 900 Eur/t, o kombinuotosioms neperdirbamosioms vienkartinėms pakuotėms – 1200 Eur/t mokesčio tarifas.</p> <p>Mokesčio mokėtojų mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis deklaracijų (toliau – mokesčio deklaracijos) 2018–2020 m. duomenimis, Lietuvos rinkai</p>	Pritarti	<p>Pakoreguoti projekto 1 str. ir išdėstyti taip:</p> <p>„1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis už tą gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių, išskyrus plastikines ir polietileno tereftalato (PET), kiekį, kuris proporcingas įvykdytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, PET pakuočių atliekomis už tą pripildytų plastikinių, PET pakuočių kiekį, kuris buvo perdirbtas. Norėdami pasinaudoti šia mokesčio lengvata, mokesčio mokėtojai Vyriausybės ar jos įgaliosos institucijos nustatyta</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>kasmet patiekta vidutiniškai apie 1600 t vienkartinį kombinuočių pakuočių, kurių vyraujanti medžiaga – ne popierius ir kartonas, o kitos rūšies medžiaga (toliau – kitos kombinuotosios pakuotės). Iš kitų kombinuočių pakuočių daugiau kaip 52 proc. (apie 860 t) sudarė kombinuotosios pakuotės, kurių vyraujanti medžiaga – PET ar kitos rūšies plastikas (toliau – kombinuotosios plastikinės pakuotės). Apie 420 t (25,5 proc.) kitų kombinuočių pakuočių buvo perdirbta. Darant prielaidas, kad visą šį perdirbtą kiekį sudarė kombinuotosios plastikinės pakuotės, kad 70 proc. Lietuvos rinkai pateikto kombinuočių plastikinių pakuočių kiekio (apie 600 t) sudarė perdirbamosios kombinuotosios plastikinės pakuotės, mokesčio už likusį neperdirbtą 440 t (51 proc.) kombinuočių plastikinių pakuočių kiekį (apie 180 t neperdirbtų perdirbamųjų kombinuočių plastikinių pakuočių ir 260 t neperdirbtų neperdirbamųjų kombinuočių plastikinių pakuočių) suma, skaičiuojant pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priede kombinuotosioms perdirbamosioms ir neperdirbamosioms pakuotėms nustatytus 900 ir 1200 Eur/t mokesčio tarifus ir taikant 1,386 dydžio indeksavimo koeficientą (koks taikytas 2022 m. mokestiniam laikotarpiui), būtų apie 660 tūkst. Eur. Nuo 2021 m. deklaruojamas bendras visų rūšių kombinuočių pakuočių kiekis, duomenys apie kitas kombinuotąsias ir plastikines kombinuotąsias pakuotes neteikiami (plačiau 4 punkte).</p> <p>Mokesčio deklaracijų 2018–2020 m. duomenimis, Lietuvos rinkai pateiktas vienkartinės kitas kombinuotąsias pakuotes deklaravo vidutiniškai 449 mokesčio mokėtojai. Šiems mokesčio mokėtojams didėtų administracinė našta, nes, įgyvendinant Įstatymo projekto pasiūlymus, reikėtų</p>		<p>tvarka turi turėti dokumentus, patvirtinančius gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties įvykdymą, plastikinių, PET pakuočių atliekų perdirbimą.“</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>Vieningoje gaminių ir pakuočių apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) papildyti prekių vienetų sąrašą naujos rūšies pakuočių – plastikinių kombinuotųjų – duomenimis, bent kartą per ketvirtį pildyti pakuočių apskaitos žurnalą nurodant, kiek tokių naujos rūšies pakuočių patiekta Lietuvos rinkai, kasmet pildant mokesčio deklaraciją – deklaruoti, kiek tokių pakuočių patiekta Lietuvos rinkai, išvežta (eksportuota), sutvarkyta.</p> <p>Norint įtraukti į apskaitą ir deklaruoti kombinuotąsias plastikines pakuotes, reikėtų įdiegti papildomus funkcionalumus GPAIS ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) elektroninio deklaravimo sistemoje, atnaujinti mokesčio deklaravimo tvarką, o tai pareikalautų papildomų valstybės finansinių išteklių.</p> <p>Nuo 2023 m. sausio 12 d. Europos Tarybos Aplinkos darbo grupės posėdžiuose svarstomas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 ir panaikinama Direktyva 94/62/EB (toliau – Pakuočių reglamentas). Iš Pakuočių reglamento 47, 50 straipsnių ir II priedo 1 lentelės bei XII priedo 1, 3, 4 lentelių nuostatų neišku, kaip reikės atsiskaityti Europos Komisijai (toliau – EK) apie kombinuotąsias pakuotes – ar pagal kombinuotosios pakuotės sudedamąsias medžiagas, kai kombinuotosios pakuotės kiekvienos sudedamosios dalies svoris pridedamas prie atitinkamos medžiagos rūšies pakuočių svorio (pvz., iš kombinuotosios pakuotės išskirtą plastiko dalies svorį pridedant prie plastikinių pakuočių svorio), ar kaip atskiras kombinuotųjų pakuočių kategorijas (pvz.,</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>kombinuotoji pakuotė, kurioje vyrauja popierius ir kartonas, kombinuotoji pakuotė, kurioje vyrauja aliuminis, ir pan.), nurodant atskirai kombinuotosios pakuotės sudedamųjų medžiagų svorio (pvz., kokią kombinuotosios pakuotės masės dalį sudarė plastikas). Nuo Pakuočių reglamente nustatytos kombinuotųjų pakuočių apskaitos reikalavimų tiesiogiai priklausys ir nuosavo išteklių apskaičiavimo metodika. Planuojama, kad Pakuočių reglamentas galėtų būti priimtas iki 2025 m.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad iš Pakuočių reglamento pasiūlymo nuostatų neišku, kaip reikės atsiskaityti EK apie kombinuotąsias pakuotes, ar skaičiuojant nuosavą išteklių reikės įskaičiuoti kombinuotosiose pakuotėse esančio plastiko svorį, ir į tai, kad už neperdirbtas kombinuotąsias plastikinių pakuočių atliekas sumokama mokesčio suma būtų nedidelė, palyginti su mokesčio suma, sumokama už neperdirbtą vienkartinį plastikinių ir PET pakuočių kiekį, kad toks naujos kombinuotųjų pakuočių rūšies vykdant pakuočių apskaitą ir pildant mokesčio deklaracijas išskyrimas sudarytų administracinę našą ūkio subjektams ir pareikalautų papildomų valstybės biudžeto lėšų GPAIS ir VMI informacinėms sistemoms atnaujinti (apie 20 000 Eur GPAIS atnaujinti ir apie 7 400 Eur VMI mokesčio deklaravimo informacinei sistemai atnaujinti), siūloma atidėti svarstymą dėl viso neperdirbto kombinuotųjų plastikinių pakuočių kiekio apmokestinimo, iki bus priimtas Pakuočių reglamentas, ir Įstatymo projekte išbraukti nuostatas apie „kombinuotąsias (vyraujanti medžiaga – plastikas)“ pakuotes.</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę								
		str.	str. d.	p.												
2	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023-05-31					<p>Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2021 m. Lietuvos rinkai patiekta 81,3 tūkst. t vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių (apie 20 proc. visų (apie 408 tūkst. t) per metus Lietuvos rinkai patiekiamų pakuočių), taip pat apie 4,5 tūkst. t plastikinių šienainio plėvelių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas. Perdirbta apie 49,3 tūkst. t plastikinių ir PET pakuočių atliekų (57 proc. per metus Lietuvos rinkai patiektų plastikinių ir PET pakuočių), o neperdirbta – 36,5 tūkst. t (43 proc.).</p> <p>Naudojantis Europos Sąjungos statistikos tarnybos parengta neperdirbtų plastikinių pakuočių prognozavimo skaičiuokle nuosavam ištekliui apskaičiuoti, prognozuota, kad 2023 m. Lietuvai už neperdirbtą plastikinių pakuočių atliekų kiekį reikėtų mokėti apie 13,8 mln. Eur, atskaičius galimą 9 mln. Eur lengvatą. Pasikeitus pakuočių tiekimo ir perdirbimo duomenų skaičiavimo metodikai, atnaujinus prognozes, ši mokėtina suma, atskaičius minėtą lengvatą, padidėjo iki maždaug 28,5 mln. Eur.</p> <p>Preliminariais mokesčio deklaracijų 2022 m. duomenimis, 95 proc. rinkai patiektų vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių – perdirbamosios, 5 proc. – neperdirbamosios. Norint surinkti 28,5 mln. Eur mokesčių sumą ir palikti neperdirbamosioms pakuotėms didesnę mokesčio tarifą kaip paskatą pakavimui rinktis daugkartines ar vienkartines perdirbamasias pakuotes, mokesčio tarifas, taikant 1,386 dydžio indeksavimo koeficientą (koks taikytas 2022 m. mokestiniam laikotarpiui), vienkartinėms plastikinėms perdirbamosioms pakuotėms galėtų būti sumažintas iki 520 Eur/t. Jei indeksavimo koeficientas būtų mažesnis negu taikytas</p>	Pritarti	<p>Papildyti projektą 3 str. ir išdėstyti jį taip: Papildyti projektą 3 straipsniu, keičiančiu 4 priedą: „3 straipsnis. 4 priedo pakeitimas Pakeisti 4 priedo 2 ir 3 pastraipas ir jas išdėstyti taip:</p> <p>„</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Plastikinė pakuotė</td> <td>618</td> <td>618 520</td> <td>875</td> </tr> <tr> <td>PET (polietileno tereftalatas) pakuotė</td> <td>618</td> <td>618 520</td> <td>875</td> </tr> </tbody> </table> <p>“</p>	Plastikinė pakuotė	618	618 520	875	PET (polietileno tereftalatas) pakuotė	618	618 520	875
Plastikinė pakuotė	618	618 520	875													
PET (polietileno tereftalatas) pakuotė	618	618 520	875													

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>2022 m. mokesčiniam laikotarpiui, trūkstama suma už neperdirbtą plastikinių pakuočių atliekų kiekį būtų sumokama iš valstybės biudžeto. Indeksavimo koeficientas sumažėtų, jei, kaip siūloma Aplinkos ministerijos parengtame Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo projekte (registracijos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) Nr. 23-1243), apskaičiuojant mokesčio už aplinkos teršimą indeksavimo koeficientą, būtų lyginamos einamųjų metų atitinkamo mėnesio kainos su praėjusių metų (o ne 2018 metų) kainomis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūloma keisti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedą ir vienkartinėms perdirbamosioms plastikinėms ir PET pakuotėms vietoj 618 Eur/t mokesčio tarifo nustatyti 520 Eur/t tarifą.</p>		
3	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023-05-31					<p>Įstatymo projektu nustatant naują atleidimo nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių ir PET pakuočių atliekomis pagrindą, atitinkamai turėtų būti papildomas ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6 punktas, reglamentuojantis mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimą.</p>	Pritarti	<p>Taip pat, kaip ir Teisės departamento 1 pastaboje:</p> <p>Papildyti projektą 2 straipsniu, keičiančiu įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir išdėstyti taip: „2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip: „6) Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamą pripildytą pakuočių kiekį, kuris mažinamas proporcingai</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
								įvykdytai pakuočių, išskyrus plastikines ir PET , atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai, perdirbtam plastikinių, PET pakuočių atliekų kiekiui , dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 4 priede, ir indeksavimo koeficiento;“
4	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023-05-31					<p>Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-3158 nuo 2022 m. Lietuvos pakuotėms nustatyti didesni mokesčio tarifai, perdirbamosioms ir neperdirbamosioms pakuotėms – skirtingo dydžio. Toks mokesčio tarifo dydžio diferencijavimas nustatytas siekiant paskatinti mokesčių turinčius mokėti gamintojus ir importuotojus (mokesčio mokėtojus) vidaus rinkai tiekti perdirbamąsias pakuotes. Pagal Gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1168 „Dėl Gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“, kasmet didėja plastikinių pakuočių atliekų perdirbimo užduotys – nuo 55 proc. 2022 m. iki 65 proc. 2025 m. ir 70 proc. 2030 m. (išskyrus užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje surenkamas plastikines ir PET pakuotes, kurioms nuo 2021 m. taikoma 90 proc. perdirbimo užduotis).</p> <p>2022 m. pradėta įgyvendinti pakuočių atliekų tvarkymo sistemos reforma, kuri turėtų padėti užtikrinti kokybišką ir laiku visiems gyventojams prieinamą</p>	Pritarti	<p>Pakeisti projekto 2 str. ir išdėstyti jį taip:</p> <p>„24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas</p> <p>1. Šis įstatymas įsigalioja 20242025 m. sausio 1 d.</p> <p>2. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruoiant 2025 metų ir vėlesnių mokesčių laikotarpių mokesčių už aplinkos teršimą.“</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>pakuočių atliekų rūšiavimo paslauga, stabilų šios paslaugos finansavimą, įgyvendinti gamintojų ir importuotojų atsakomybės principą. Įgyvendinant šią reformą, gamintojai ir importuotojai turės skirti papildomų lėšų pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos infrastruktūros įrengimui, priežiūrai, atnaujinimui ir plėtrai, šių veiklų ir pakuočių atliekų, susidarantių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo administravimui finansuoti, kasmet pateikti finansines garantijas.</p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d., 2002 m. lapkričio 5 d., 2003 m. kovo 4 d., 2003 m. kovo 17 d., 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas). Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs ir tai, kad, neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise.</p> <p>Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priede kombinuotosios pakuotės nėra skirstomos pagal vyraujančią medžiagą. Todėl mokesčio mokėtojai mokesčio deklaracijose informacijos apie kombinuotąsias pakuotes pagal vyraujančią medžiagą neteikia, kai nuo 2021 m. gruodžio 22 d. atsisakyta reikalavimo VMI viršininko ir aplinkos ministro tvirtinamoje mokesčio</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>deklaracijos formoje FR0524 nurodyti deklaruotos vidaus rinkai tiekto kombinuotosios pakuotės vyraujančią medžiagą. Įgyvendinant šį pakeitimą, atitinkamai atnaujinta VMI informacinė sistema, <i>inter alia</i>, mokesčio deklaracijos FR0524 formos versija, jos duomenų apdorojimas. Vadovaujantis minėtais Konstitucinio Teismo išaiškinimais, sugrąžinus iki 2021 m. gruodžio 21 d. galiojusį reikalavimą mokesčio mokėtojams patikslinti deklaruotos vidaus rinkai tiekto kombinuotosios pakuotės vyraujančią medžiagą, galėtų būti neužtikrinami konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai.</p> <p>Atsižvelgiant į minėtus Konstitucinio Teismo išaiškinimus, 2021–2022 m. teisės aktų pakeitimus ir poreikį suteikti laiko pakuočių atliekų tvarkymo sistemos dalyviams prisitaikyti prie Įstatymo projekte numatytų pokyčių, parengti įgyvendinamuosius teisės aktus ir atnaujinti VMI mokesčio deklaravimo informacinę sistemą, siūloma Įstatymo projekto pakeitimus, numatančius naują vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių apmokestinimo tvarką, kai mokestis skaičiuojamas už likusį neperdirbtą kiekį, taikyti 2025 m. ir vėlesniems mokestiniams laikotarpiams.</p>		
5	Seimo narys K.Adomaitis 2023-06-26	1				<p>Argumentai: Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-2284 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-2284) siūloma nuostata: „<...> Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, kombinuotų (vyraujanči medžiaga – plastikas), PET pakuočių atliekomis už tą pripildytų</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>pakuočių kiekį, kuris buvo perdirbtas. <...>¹</p> <p>Vyriausybės nutarime Nr. 408 (toliau – Nutarimas)¹ atkreipiamas dėmesys, kad nuo 2021 m. gruodžio 22 d. atsisakyta reikalavimo nurodyti vidaus rinkai tiekto kombinuotosios pakuotės vyraujančią medžiagą (pavyzdžiui, plastiką). Po šio pakeitimo, mokesčio mokėtojai Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) nurodo tik kombinuotos pakuotės tipą. Dėl šių priežasčių Nutarime siūloma mokestį už aplinkos teršimą taikyti tik plastikinėms ir PET pakuotėms, o sprendimą dėl kombinuotų pakuočių – atidėti.</p> <p>Pritariant Nutarime išsakytiems pastebėjimams, kad GPAIS vėl grąžinus atskirą pakuotės tipą, kuriame būtų išskirta vyraujanti kombinuotos pakuotės medžiaga, būtų sukurta papildoma administracinė našta ūkio subjektams ir tai pareikalautų papildomų valstybės biudžeto lėšų, siūloma neatidėti sprendimo dėl kombinuotų pakuočių, o mokestį už aplinkos teršimą joms taikyti nuo viso į rinką patiekto kiekio.</p> <p>Pirma, atkreiptinas dėmesys, kad kombinuotos ir plastikinės pakuotės gali būti viena kitos pakaitalai. Nustačius joms skirtingus principus taikant mokestį už aplinkos teršimą (t.y. neatsižvelgus į šį pasiūlymą), būtų kuriamos skirtingos verslo sąlygos, o tai galėtų paskatinti ne perdirbti daugiau plastikinių pakuočių, bet naudoti daugiau kombinuotų pakuočių, siekiant vengti mokėti</p>		

¹ „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2284“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5fd88a4400a311eebc0bd16e3a4d3b97?jfwid=-cqr93lzv2>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>didesnį mokestį už aplinkos teršimą.</p> <p>Pastebėtina, kad viešojoje erdvėje buvo išsakyta abejonų, ar kombinuotos pakuotės apskritai teisingai pažymimos.² Be to, kadangi kombinuotoms pakuotėms iki šiol buvo taikomas didesnis taršos mokestis, dalis pakuočių tiekėjų galimai tiesiog rinkdavosi jas deklaruoti kaip plastikines pakuotes – pavyzdžiui, atsižvelgdami į vyraujančią medžiagą. Nepritarus šiam siūlymui ir atidėjus sprendimą dėl kombinuotų pakuočių, galima susidurti su atvirkštiniu procesu – dalis pakuočių tiekėjų rinksis deklaruoti savo pakuotes kaip kombinuotas, vietoje to, kad būtų investuojama į tvaresnes, lengviau perdirbamas pakuotes ir faktinį jų perdirbimą.</p> <p>Antra, nuo 2021 m. Europos Sąjungoje yra nustatytas vienodo pareikalavimo tarifo taikymas kiekvienoje valstybėje narėje susidarantių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Šis mokestis (nuosavas išteklius) taikomas tiek plastikinei, tiek kombinuotoms pakuotėms, kuriose yra plastiko. Kaip pažymima Nutarime, nuo Pakuočių reglamente³ nustatytos kombinuotųjų pakuočių apskaitos reikalavimų tiesiogiai priklausys ir nuosavo išteklių apskaičiavimo metodika. Metodika turėtų būti priimta iki 2025 m.</p> <p>Nors vienas iš Įstatymo projekto Nr. XIVP-2284 tikslų yra užtikrinti, kad minėtas mokestis būtų mokamas ne iš Lietuvos biudžeto, o iš pakuočių gamintojų ir</p>		

² <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/243167/plastiko-perdirbimas-lietuvoje-es-perdirbame-daugiausiai-del-klaidingai-zymimu-pakuociu>

³ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 ir panaikinama Direktyva 94/62/EB

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>importuotojų (t. y. įgyvendintas principas „teršėjas moka“), bet ne mažiau svarbus yra ir skatinimas perdirbti kuo daugiau pakuočių, keisti šių pakuočių sudėtis, didinant jų perdirbamumą ir mažinant žalą aplinkai. Pripažįstama, kad būtent kombinuotos pakuotės, nepaisant jų tipo (ar kombinuotos su plastikumu, ar be plastiko), yra sunkiausiai perdirbamos, nes paprastai perdirbimo procese atsiranda technologinis poreikis iš pradžių atskirti sudedamąsias kombinuotos pakuotės dalis, o tik tada jas perdirbti. Todėl, siekiant skatinti kuo didesnę pakuočių perdirbamumą, žiedinę ekonomiką, būtų klaidinga taršesnėms, t.y. kombinuotoms, pakuotėms nustatyti mažesnius perdirbimo tikslus nei plastikinėms.</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, siūloma visoms kombinuotoms pakuotėms taikyti mokestį už aplinkos teršimą už tą pripildytų pakuočių kiekį, kuris nebuvo perdirbtas. Šiuo metu galiojančioje redakcijoje mokestis taikomas už tą pakuočių kiekį, kuris proporcingas neįvykdytos pakuočių atliekų perdirbimo užduoties daliai.</p> <p>Pasiūlymas: Pakeisti 1 straipsnį, kuriuo keičiamas 6 straipsnis, ir jį išdėstyti taip: „Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „4. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių (išskyrus plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga — plastikas), PET) atliekomis už tą gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių, išskyrus kombinuotas, plastikines ir polietileno tereftalato (PET), kiekį, kuris proporcingas įvykdytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar)</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						perdirbimo užduoties daliai. Mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą kombinuotų , plastikinių, kombinuotų (vyraujanti medžiaga — plastikas), PET pakuočių atliekomis už tą pripildytų kombinuotų, plastikinių, PET pakuočių kiekį, kuris buvo perdirbtas. Norėdami pasinaudoti šia mokesčio lengvata, mokesčio mokėtojai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi turėti dokumentus, patvirtinančius gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties, ir (ar) perdirbimo kiekio įvykdymą, kombinuotų, plastikinių, PET pakuočių atliekų perdirbimą. ““		
6	Seimo narys K.Adomaitis 2023-06-26					<p>Argumentai:</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad mokestis už aplinkos teršimą būtų taikomas visam neperdirbtam plastikinių ir PET pakuočių kiekiui, Nutarime siūloma sumažinti perdirbamų plastikinių ir PET pakuočių tarifą nuo 618 eur/t iki 520 eur/t.</p> <p>Jei būtų pritarta pasiūlymui taikyti mokestį už aplinkos teršimą visam neperdirbtam kombinuotų pakuočių kiekiui, siūlytina suvienodinti mokesčio už aplinkos teršimą tarifus tarp kombinuotų ir plastikinių pakuočių.</p> <p>Pirma, dabartinis galiojantis aukštesnis tarifas sudarytų neproporcingai didelę mokestinę naštą kombinuotų pakuočių gamintojams ir (ar) importuotojams.</p> <p>Antra, kadangi mokestinis už aplinkos teršimą būtų taikomas visam patiektam kiekiui, aplinkosauginiai ir žiedinės ekonomikos tikslai būtų vienodai tinkamai įgyvendinami tiek perdirbus kombinuotą, tiek plastikinę pakuotę.</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę				
		str.	str. d.	p.								
						<p>Atsižvelgiant į tai, siūloma keisti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedą, daugkartinėms ir perdirbamosioms vienkartinėms kombinuotoms pakuotėms vietoje 900 Eur/t mokesčio tarifo nustatant 520 Eur/t tarifą.</p> <p>2020 m. duomenimis, į rinką buvo patiekta 7333 t kombinuotų pakuočių (įskaitant su vyraujančia medžiaga popieriumi/kartonu, plastiką, ar kitomis vyraujančiomis medžiagomis)⁴.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-2284 nauju 1¹ straipsniu: „1¹ straipsnis. 4 priedo pakeitimas. Pakeisti 4 priedo 4 pastraipą ir ją išdėstyti taip:</p> <table border="1" data-bbox="824 916 1413 983"> <tr> <td>Kombinuota pakuotė</td> <td>900</td> <td>900 520</td> <td>1 200</td> </tr> </table>	Kombinuota pakuotė	900	900 520	1 200		
Kombinuota pakuotė	900	900 520	1 200									

6. Seimo paskirtų papildomų komitetų / komisijų pasiūlymai: negauta

7. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

7.1. Sprendimas: pritarti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2284 ir komiteto išvadoms.

7.2. Pasiūlymai: nėra

⁴ https://get.data.gov.lt/datasets/gov/aaa/pakuociu_tiekimas/PakuociuTiekimasVidausRinkai

8. Balsavimo rezultatai: Pritarta bendru sutarimu.

9. Komiteto paskirti pranešėjai: L. Jonauskas.

10. Komiteto narių atskirosi nuomonė: nėra

PRIDEDAMA. Komiteto siūlomas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2284(2) projektas, jo lyginamasis variantas.

Komiteto pirmininkė

Aistė Gedvilienė

Biuro patarėjas A. Želvys, el. p. audrius.zelvys@lrs.lt